

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

EU:n energiapolitiikan päätavoitteita ovat kilpailukyky, kestävyys ja huoltovarmuus. Energiapolitiikan keskeisiä elementtejä ovat: energian kysynnän vähentäminen talouskasvun olosuhteissa, uusiutuvan energian käytön lisääminen, energian hankinnan hajauttaminen ja kansainvälisen yhteistyön kehittäminen. Komissio aikoo esittää vihreässä kirjassa keväällä 2006 katsauksen EU:n energiapolitiikkaan ja sen kehittämistarpeisiin.

Biomassatoimintasuunnitelma on osa uusiutuvan energian edistämistoimintaa. EU:n uusiutuvan energian tuotannosta noin puolet tuotetaan biomassalla. Puuperäisiä polttoaineita, jättepolttoaineita ja peltoenergiaa hyödyntämällä Eurooppa voi vähentää riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista, vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja kehittää maaseutualueiden taloudellisia toimintoja. Toimintasuunnitelmassa esitetään biomassan edistämistoimenpiteitä lämmityksessä, sähkön tuotannossa ja liikenteessä. Seuraava askel on yksittäisten toimenpide-ehdotusten tekeminen

Valtioneuvoston kanta

Suomi suhtautuu myönteisesti komission biomassaa koskevaan toimintasuunnitelmaan. Biomassan tuotannon ja käytön edistämisellä on keskeinen merkitys EU:n yleisten energiapoliti-

tisten tavoitteiden (huoltovarmuus, kilpailukyky, kestävä kehitys) ja uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamisessa. Biomassan energiakäytön edistämisellä voi olla myös merkittäviä työllisyysvaikutuksia erityisesti maaseutualueilla. Suunnitelma muodostaa kattavan kokonaisuuden keskeisistä bioenergian edistämisen alueista.

Eri maiden lähtökohdat bioenergian ja muun uusiutuvan energian käytön edistämisessä ovat erilaisia. Uusiutuvan energian käyttöä on lisättävä valtiontalouden ja yritystalouden kannalta mahdollisimman kustannustehokkaasti, mikä voi merkitä eri jäsenmaissa hyvinkin erilaisia toimia.

Uusiutuvan energian käytön lisäämisen esteiden poistaminen on tärkeätä. Eri jäsenmaiden tulee tehostaa omia paikallisia, alueellisia ja kansallisia toimiaan. Lisäksi jäsenmaiden tulee ottaa oppia toistensa hyvistä kokemuksista ja soveltaa niitä harkintansa mukaan omiin kansallisiin olosuhteisiinsa.

Uusia edistämistoimia suunniteltaessa tulee ottaa huomioon ja analysoida myös kasvihuonekaasujen päästökaupan vaikutukset uusiutuvan energian käyttöön. Biomassan energiakäyttöä edistettäessä on huolehdittava erityisesti siitä, että energiakäyttö ei vaaranna metsäteollisuuden ja elintarviketeollisuuden raaka-aineen saatavuutta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että se on lausunnossaan valtioneuvoston selonteosta lähiajan energia- ja ilmastopolitiikan linjauksista — kansallinen strategia Kioton pöytäkirjan toimeenpanemiseksi (MmVL 6/2006 vp — VNS 5/2005 vp) ottanut kantaa valtioneuvoston kirjelmän muistiossa ja komission biomassaa koskevassa toimintasuunnitelmassa kosketeltuihin kysymyksiin.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että komission biomassatoimintasuunnitelma on osa uusiutuvan energian edistämistoimintaa. EU:n uusiutuvan energian tuotannosta noin puolet tuotetaan biomassalla. Jo mainitussa lausunnossaan valiokunta on tuonut esiin maamme kansalliset mahdollisuudet hyödyntää muun muassa peltoenergiaa, puuperäisiä polttoaineita ja orgaanista jätettä energiantuotannossa siten, että voidaan vähentää riippuvuutta fossiilisista polt-

toaineista, vähentää kasvihuonepäästöjä ja kehittää maaseutualueiden taloudellisia toimintoja.

Valiokunta korostaa valtioneuvoston kannan mukaisesti sitä, että eri maiden lähtökohdat bioenergian ja muun uusiutuvan energian käytön edistämisessä ovat erilaisia. Valiokunta pitääkin erittäin tärkeänä, että biomassaa koskeva sääntely samoin kuin tavoitteiden asettelu tapahtuu kansallisista lähtökohdista. Uusiutuvan energian käyttöä on lisättävä valtiontalouden ja yritystalouden kannalta mahdollisimman kustannustehokkaasti, mikä voi merkitä eri jäsenmaissa hyvinkin erilaisia toimia. Toisaalta valiokunta on selonteosta antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota niihin mahdollisuuksiin, joita biomassan lisääntyvä tuotanto ja käyttö tuo maataloudelle, metsätaloudelle ja maaseudulle.

Keskeistä on, että biomassaan liittyvä tutkimus- ja kehitystoiminta priorisoidaan korkealle yhteisön tutkimus- ja kehitystoiminnassa. Valtioneuvoston kannan mukaisesti erityisen tärkeää

on tutkimus- ja tuotekehitystoiminta, joka liittyy biomassan koko hankinta- ja käyttöketjuun, biomassan käytön optimointiin, toisen sukupolven biopolttoaineisiin sekä biojalostamokonseptiin, jossa pyritään löytämään hyödyllistä käyttöä kasvien kaikille osille. Näitä näkökohtia valiokunta on myös korostanut selonteosta antamassaan lausunnossaan.

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia ja pitäen tärkeänä, että valiokunnan selontekolausunnossa (MmVL 6/2006 vp — VNS 5/2005 vp) esittämät biomassaa koskevat kannanotot otetaan asian jatkokäsittelyssä huomioon.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Eero Lämsä /kesk
vpj. Harry Wallin /sd
jäs. Nils-Anders Granvik /r
Pertti Hemmilä /kok
Matti Kauppila /vas
Esa Lahtela /sd
Jari Leppä /kesk

Minna Lintonen /sd
Reijo Paajanen /kok
Sirpa Paatero /sd
Erkki Pulliainen /vihr
Kimmo Tiilikainen /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.